

OBSAH

ÚVOD.....	9
PODĚKOVÁNÍ.....	10
KDO JE SEPP HOLZER?.....	11
UMĚT ČÍST V KNIZE PŘÍRODY	13
Největší katastrofou je odczit se přírodě	13
Klima a vegetace	14
Voda je klíčem	15
Jídlo má být naším lékem	16
Let nad krajinou	17
Příroda má odpověď na všechny otázky	20
Ke vzniku Holzerovy permakultury	21
Symbióza vzájemných účinků.....	24
Co je tedy Holzerova permakultura?	27
ZÁKLADY.....	29
Jádrem každé revitalizace je přirozený vodní režim	29
Bez vody není možný život	29
Zemní těleso jako zásobárna vody	32
Proč je to tak nutné? Co dělá voda v zemi?	32
Jak zastavit vytváření pouští.....	33
Příklad Řecka	34
Příklad Turecka.....	35
Příklad Španělska a Portugalska.....	37
Když se poušť už rozšířila.....	39
Španělsko: Odumírání stromů jako výsledek narušeného vodního režimu: Ne strom, ale člověk je napadený virem	40
Jak zabránit záplavám	46
Uzdravení vodního režimu a vytváření vodní krajiny.....	48
Jak porozumět vodnímu režimu – na příkladu pramene	48
Vytváření vodní krajiny ve spolupráci s přírodou:	
význam vrstevnic.....	52
Důležité je rozpoznat zásahy do krajiny a zohlednit je	55
Síla vody – zkušenosti sedláků z Lungau	55
Alternativa ke konvenčním metodám výstavby přehrad.....	56
Alternativa k přehradě	59
Vzorový projekt Portugalsko: Vodní krajina v mírovém výzkumném centru Tamera	59
Andalusie – jak se učit od pavouka.....	65

Zpětné zušlechťování planě rostoucích stromů – příklad avokádo.....	71
Vzorový projekt Španělsko: Vodní ráj místo pouště	72
Na pozemku Nory von Liechtenstein ve španělské Extremaduře	72
Jak utěsnit jezero? Praktické návody ke zhutnění a ke stavbě hráze	76
V mírně zvlněné krajině	76
Návod na stavbu hráze.....	77
Osázení hráze	79
Výstavba jezera na rovině.....	80
Zhutňovací metoda	80
Jezírka ve svahu	80
Odtok a přepad a vynález výkyvného mnichu.....	81
Holzerův mnich	81
Systém zdvojené roury	83
Správné tvarování vodních nádrží.....	83
Pozorování u potoka	84
Tvar vodní nádrže	86
Expozice po směru převládajících větrů	86
Formování břehů.....	86
Stabilita a rozmanitost díky „chladničkovému“ efektu hlubokých a mělkých zón.....	86
Hluboké zóny	87
Pobřežní zóny	87
Mělké zóny	87
Zaplavená vegetace na dně nádrže	88
Úprava okolí nádrže.....	89
Ekonomická stránka vodní krajiny	89
I v ekonomice platí: rozmanitost místo monokultur	92
Kooperace se zvířaty ve vodě a u vody	92
Výběr ryb	93
Štiky a kapři?	93
Několik pravidel pro společný chov dravých a nedravých ryb	94
Zajištění přepadu	94
Přírodní krmivo	94
Teplota	95
Rozmnožování a rybí školky	95
Vodní drúbež	96
Vodní buvol	97
Vodní zahrada.....	97
Další možnosti ekonomického využití.....	97
Možnosti turistického využití.....	98
Cyklický vodovod – model pro zásobování měst a obcí živou vodou.....	99
Konstrukce nádrže.....	100
VYTVÁŘENÍ LESA VE SPOLUPRÁCI S PŘÍRODOU.....	103
Další kroky v uzdravování krajiny – pochopení symbiózy deštného pralesa.....	103

Různorodost místo jednotvárnosti – argumenty proti monokulturám ..	104
Monokultura znamená omezenost!	104
Exkurz: příklad Ruska	106
Hnutí uprchlíků z města	108
Příroda zahladila rozdíly mezi bývalými nepřáteli	109
Největší genová banka světa je ohrožená	111
Poučme se z lesních požárů – z popela může vzniknout nový život	112
Revitalizace krajiny po požáru – příklad Portugalska	115
Vytváření lesa po požáru	117
Vytváření lesa s využitím prasat	118
Jak pracuji s prasaty?	119
Vysévání lesa na ohrazených pastvinách	121
Druhovú rozmanitost začíná v půdě	122
Regenerační schopnost druhově rozmanité krajiny	123
Když zemře přírodní památka: Jak mohu zachránit strom?	124
STRATEGIE PRO VÝŽIVU OBYVATELSTVA	127
Staňme se zahradníky Země	127
Výživa obyvatelstva – samozásobitelství je možné všude na světě	127
1. Uzdravit vodní režim	130
2. Zrušit masový chov zvířat	130
3. Zpřístupnit více ploch	131
4. Zvětšit existující plochy	131
5. Zvýšit produktivitu	131
6. Regionalizace místo globalizace	131
7. Pozemková reforma	131
8. Sousedská výpomoc a vytváření společenství	132
9. Udržet a předávat vědomosti a zkušenosti předků	132
10. Přestavba vzdělávacího systému	132
Holzerova permakultura pro samozásobitelské zahrady a malé zemědělské podniky	132
Praktická část: vytvoření samozásobitelské zahrady nebo malého zemědělského podniku	133
Vysoké záhony podél hranic pozemku	137
Vyvýšené záhony	140
Kráterová zahrada	146
Stupňovitá výsadba	148
Komunitní zahradničení (Urban gardening) – Holzerova permakultura pro lidi bez půdy	149
Vyvýšené záhony na smetištích	150
Jedlé vaky – metoda „Bypass“	151
Odpadková věž	152
Hřib snů	155
Pyramida snů	156
Další tipy, návrhy a nápady pro pěstování ve městě	156
Holzerova permakultura pro vytváření ukázkových hospodářství	161

Návrh pro obhospodařování: statek rozmanitosti	162
Produkce a prodej	162
Nabídka ke spolupráci: Vlastní značka	162
Samosklizeň pro zákazníky a návštěvníky: ovoce a zelenina na terasách a vyvýšených záhonech.....	162
Vysévat budoucnost – sklízet rozmanitost: Volný přístup k osivu pro všechny!	163
Uchovávání starých odrůd	163
Pěstování na semeno pro vlastní potřebu.....	167
Příklad sibiřského žita	170
Přechod na biozemědělství: regenerace zatížených pozemků, regulace přemnožených druhů a opatření v případě kyselé půdy	171
Jak postupovat při přemnožení hmyzu	173
Co dělat v případě kyselé půdy	175
Zavlažování	176
Ochrana před mrazem	178
ZVÍŘATA NEJSOU ZBOŽÍ, ALE SPOLUPRACOVNÍCI	181
Globální bezpráví na zvířatech – z utrpení zvířat pramení i lidské utrpení	181
Industrializovaný chov zvířat.....	181
Masový venkovní chov.....	183
Slova přírody. Mé jehně	185
Přirozený chov zvířat – co to je?	186
Zvířata jsou spolupracovníci	187
Několik příkladů spolupráce se zvířaty.....	187
Pokyny k přirozenému chovu.....	188
Humánní usmrcování zvířat	195
Vymřou-li včely, člověk také nepřežije	196
Tipy pro včelaře	196
PÁR MÝŠLENEK NA ZÁVĚR	201
Jak opět nastolit ráj	201
Existují v přírodě duchové?.....	202
Kořeny	203
Politici na vzduch!	204
Několik slov zemědělcům: Staňte se rebely!	205
Zhoršení situace po vstupu do Evropské unie	208
Děti, vychovávejte své rodiče!	211
Vzdělávací koncept pro budoucnost: globální škola pro zahradníky Země	213
Slovo na závěr.....	215